

Kerk in Zoetermeer

Uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer

6e jaargang | nummer 2 | februari 2022

GELOOFSEXPRESSIONE

Kunst en kerk, een eeuwenoud huwelijk

Een aantal jaar geleden werd ik uitgenodigd bij de inwijding van een monumentaal mozaïek in de kathedrale basiliek St. Bavo in Haarlem. Welgeteld zestig grote kunstenaars uit het verleden lieten hun sporen in deze basiliek na. Denk aan Piet Saenredam, Jan Toorop, Mari Andriessen en Han Bijvoet. Maar ook nieuwe kunstenaars kregen een prominente plaats. In 2016 onthulde prinses Beatrix er de glas-in-loodramen van Jan Dibbets. En in hetzelfde jaar werd het mozaïek 'Het brandende braambos' door Gijs Frieling in deze kathedraal aangebracht.

In opdracht

Frieling maakte het in opdracht van een echtpaar dat een mozaïek op een prominente plek wilde rond het thema van het brandende braambos uit Exodus. Frieling stak dit aloude verhaal in een westers jasje: Mozes als moderne jongeling, afgebeeld op gympen en een *mans-bun* (haarknotje voor mannen). Daarnaast beeldde hij geen schapen af, maar geiten: volgens hem een betere verbeelding van de moderne mens die op zijn eigen wijze, soms eigenwijs, op zoek is naar God. Sommigen zijn volgers, anderen klimmers. En een enkeling valt de afgrond in. Een spannende verbeelding, goed voor menig dialoog. Ken je de Bijbel, dan kun je het mozaïek herleiden: in een brandend braambos verschijnt God aan Mozes en vraagt hem het volk van Israël uit Egypte te leiden. Door de prominente plek van dit mozaïek in de kathedraal en de woorden 'Ik zal er zijn', wordt Gods blijvende aanwezigheid in ons midden verbeeld.

Religieuze symboliek

Afbeeldingen bestaan al sinds de prehistorie. De oudste grottekening zou zo'n 45.000 jaar geleden gemaakt zijn. De mens moet altijd al de behoefte hebben gehad om gedachten te uiten via beeld of schrift. In het begin hadden deze een sterk symbolische of religieuze betekenis. In onze huidige samenleving is onze hang naar kennis en verificerbaarheid groot. Toch blijft de mens behoefte voelen aan spiritualiteit. Voor veel mensen is kunst dan de enige toegang tot het onzegbare.

Gijs Frieling, 'Het brandende braambos', 2016, St. Bavo in Haarlem

Oorsprong van de westerse religieuze kunst

Het christendom ontstond in de eerste helft van de 1e eeuw. Echter pas in de tweede helft van de 1e eeuw verschijnen er geschriften waarin melding wordt gemaakt van Jezus, zijn daden en de discipelen. En het christendom bleef nog tot 313 een verboden godsdienst. Romeinen zagen christenen als een gevaar voor hun macht en gingen over tot marteling en vervolging. Reden dat christelijke afbeeldingen alleen terug te vinden zijn in grafkamers en geheime catacomben. Op die manier konden christenen hun geloof op een verborgen manier tot uiting brengen.

'De Goede Herder', fresco uit de 3e eeuw, Catacombe van Calixtus, Rome

- **Symboliek uit antieke Oudheid** De beeldmiddelen die de vroege christenen gebruikten komen voort uit de Grieks-Romeinse traditie. Met dat verschil dat hun uitleg van die beelden louter naar christelijke inhoud werden vertaald. Zo werd de herder met het schaap op zijn schouders in de Romeinse tijd gebruikt als symbool voor filantropie en humaniteit, teruggaand op de klassieke Hermes Criophorus, Aristeus of Endymion. De christenen zagen er hun herder, Christus, in, met het verloren schaap op zijn schouders. Een ander voorbeeld is de Phoenix die uit zijn eigen as herrijst en die door christenen werd gebruikt om de onsterfelijkheid en verrijzenis te symboliseren.

- **Typisch christelijke symbolen** Daarnaast ontstaan ook specifiek christelijke symbolen, zoals de vis en het anker. Alleen christenen kenden er destijds de werkelijke betekenis van. Zo gebruikte men voor de afbeelding van een vis het Ichthusteken. Ichthus lasen zij als 'Christus'. Door de twee eerste Griekse letters van Christus (ΧΡΙΣΤΟΣ) in elkaar te vlechten, ontstond een monogram. Dit monogram werd vaak begeleid door de Griekse letters *alfa* en *omega*, ontleend aan Apocalyps 22:13 en Openbaring 1:8. Ook nu nog maken wij veelvuldig gebruik van deze christelijke symbolen, en weten we wat ze betekenen.

Christusmonogram met kranen die het kruis bekroont en de triomf van de opstanding symboliseert, circa 350 na Chr.

Kunst in de kerk

LEZERSREACTIE

En u?

We zijn benieuwd naar uw gedachten over 'kerk en kunst'. Kies een stelling van pagina 5 en reageer ook!

Mail uw mening in max. 50 woorden naar lezers@kerkinzoetermeer.nl

Christelijke traditie

Eeuwenlang zet de christelijke traditie in de kunst zich voort. Analfabeten, en mensen die het Latijn tijdens kerkbezoeken niet beheersten, konden zich 'vasthouden' aan afbeeldingen in de kerk of in boeken. Overigens werd daar door de kerkelijke macht in de Middeleeuwen niet zelden misbruik van gemaakt. De afbeeldingen lieten hel en verdoemenis zien, wat ervoor moest zorgen dat het volk de kant van de kerk zou kiezen, om zodoende kans te maken in de hemel te komen.

Ervaren wat in alledaagse taal moeilijk uit te drukken is

In de 16e eeuw kwamen in Nederland de calvinisten recht tegenover katholieken te staan. Zij keerden zich tegen de vele beelden die werden vereerd door katholieken en de enorme rijkdom die de kerken tentoonspreidden. Dit leidde tot een beeldenstorm, waarvan de vernielingen die hierbij werden aangericht nog tot op de dag van vandaag hun duidelijke sporen hebben nagelaten.

Tijdens de Renaissance vervloog de religieuze kunststopvatting. In de 18e eeuw, tijdens de Verlichting, gebeurde dat met het religieuze denken. Van lieverlee gingen kerk en kunst uit elkaar. Het verkondigen van de christelijke boodschap wordt niet meer als taak van de kunst gezien. Zelfs als de kunst religieuze thema's verwerkte, dan hadden ze toch die betekenis niet meer. Bij de afbeelding van Jezus aan het kruis ging het niet meer om het uitbeelden van de verlossing, maar om de uitbeelding van het menselijk lijden.

Autonoom

Vanaf de late 19e eeuw stonden kerk en moderne kunst als autonome rivalen tegenover elkaar. De kerk verweet de moderne kunst zowel een gebrek aan religie als religieuze nieuwlichterij. De kunst verweet de kerk buiten de moderne tijd te staan. Men sprak van kunst zonder kerk en een kerk zonder kunst. We zien vanaf die periode tal van kunststromingen ontstaan, zoals impressionisme, art-nouveau, kubisme. Religieuze afbeeldingen of beelden uit die periode vinden we voornamelijk in musea, niet in kerken.

Bestaansvragen

Door tal van ontwikkelingen, en ondanks – of dankzij – de secularisatie, zochten kerk en kunst vanaf de jaren negentig van de 20e eeuw elkaar steeds vaker op. De laatste twintig jaar is er zelfs sprake van een ware hausse. Zowel protestantse als katholieke kerken geven professionele kunstenaars uiteenlopende opdrachten. Denk aan Marlene Dumas, Henk Helmantel, Marc Mulders, Lefteris Olympios, Annemiek Punt, Derk Thijs, Jan Dibbets, Tinkebell of Gijs Frieling (zie de intro van dit artikel). Opvallend is dat Johannes Paulus II in 1999 een pleidooi hield voor een hernieuwde dialoog tussen religie en kunst. 'Het geloof heeft kunst nodig om over te brengen wat in zichzelf onuitsprekbaar is.'

Religie en kunst zijn innerlijk verwant, beide betrokken op menselijke bestaansvragen. Door de unieke manier waarop kunstenaars godsdienstige thema's weten uit te beelden, kun je datgene ervaren wat in onze alledaagse taal moeilijk uit te drukken is.

• Marcia Boeijsinga

KUNSTHISTORICA EN KIZ-MEDEWERKER

VAN DE REDACTIE

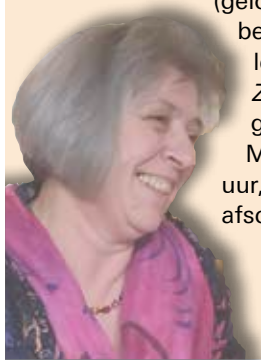
Die heel eigen taal

'Geef mij maar letters, ik lees niet zo makkelijk plaatjes.' Schoonzoon moet erom lachen dat ik me zo uitdruk. Plaatjesboeken en beeldverhalen, picto's en graphics, vorm en taal die samen opgaan ... 'Dat kan ik niet voorlezen', zeg en zei ik tegen de (klein)kinderen, 'dat is echt iets voor jou zelf.' Al heb ik er intussen iets op gevonden. Eerst alle lopende tekst, daarna zijn de plaatjes aan de beurt.

Niet veel later duik ik in de digitale archieven over de plannen en de start van deze maandelijkse kerkkrant waarvan ik hoofd- en eindredacteur mag zijn. Ik kom het interview tegen dat ik had met *Kerk in Den Haag* bij het uitkomen van het eerste nummer van *Kerk in Zoetermeer* op 1 maart 2017. 'Juist ook met beeld kun je bekendheid aan het evangelie geven', lees ik daar van mezelf terug. Daar moet ik nu wel een beetje om grinniken, gezien mijn moeite met 'plaatjes lezen'. Maar eerlijk is eerlijk, ik geloof serieus in de kracht van die heel eigen taal van beeldende expressie, helemaal als het gaat om creatieve gaven die ingezet worden om God en geloven in Hem aandacht, diepgang en ingang te geven. 'De goede boodschap', vervolgt het interview, 'waar met handen en voeten, hoofd en hart aan gewerkt wordt.'

Vijf jaar geleden op woensdag 25 januari was de eerste redactiebijeenkomst voor 'onze krant', en er zijn intussen vijftig nummers gemaakt. Steeds ingezet met een actueel thema over kerk en geloof middenin de maatschappij. Dat markeren we volgende maand met een 'KJKJ-prenten-expositie' die vijf jaargangen van *Kerk in Zoetermeer* in beeld brengt (zie pagina 7).

Ieder nummer wordt vorm gegeven na vruchtbare brainstormsessies in de redactie, met vaak verrassend goede (geloofs)gesprekken. Op deze plaats bedank ik dan ook graag alle redactieleden en medewerkers die *Kerk in Zoetermeer* iedere maand geven. En in het bijzonder Fien Meiresonne, redacteur van het eerste uur, die na jarenlange trouwe dienst afscheid heeft genomen.

• Marieke (A.M.) van der Giessen-van Velzen
HOOFD/EINDREDACTIE

AANRADERS

12 FEBRUARI
Inspiratiedag
Kunst in de Kerk

Interactief programma vol uitwisseling en ontmoeting: met lezing van kunsthistoricus Joost de Wal; workshops, zoals: Bijbelse kunst maken, Kunst in liturgische vormen, Handboek voor Kunst in de Kerk; stellingen en wereldcafé; speeddate met kunstenaars en inspirerende presentaties.

12 februari, 10.00-16.30 uur; Kerkelijk Centrum, De Clomp 33-02, Zeist
Kosten € 49,95 p.p., studenten € 25;
informatie en aanmelden
W platformkerkenkunst.nl

ArtWay.eu

Biedt een overzicht van christelijke kunstenaars en hun werk, verzamelt informatie en achtergronden over christendom, kerk en kunst, met reistips en agenda. Ontvang wekelijks en gratis beeldmeditaties in uw mailbox, 'omdat beeld het Woord kan aanvullen en op eigen manier tot ons kan spreken': gewijd aan telkens één kunstwerk, oud of nieuw, gemaakt door een christelijke kunstenaar of niet, uit Nederland, Europa of een ander werelddeel.

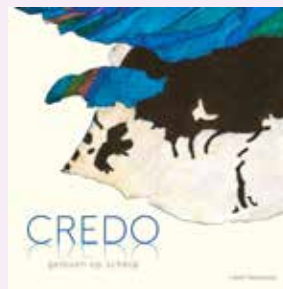
W artway.eu/form.php?lang=nl

T/M 22 FEBRUARI
Maand van de Bijbel

Derde editie van de Maand van de Bijbel, georganiseerd door diverse christelijke uitgeverijen en bijbel- en vertaalgenootschappen. Zet het meest bekende, meest gelezen, meest verkochte boek ter wereld jaarlijks in de schijnwerpers: erin duiken, eruit lezen, verhalen en ervaringen delen, inspiratie proeven en

plezier eraan beleven. Theoloog en musicus Hanna Rijken en de benedictijnse monnik Thomas Quartier schreven deze keer het essay: 'Zing een nieuw lied'. Kijk voor alle activiteiten, webinars, podcasts en presentaties op W maandvandebijbel.nl/events

CREDO geloven op scherp

Wat heeft de eeuwenoude geloofsbelijdenis (nog) voor betekenis in het hier en nu? Een tijd waarin het christelijk geloof niet meer vanzelfsprekend ons leven doordrenkt. In 76 werken toont de Friese kunstenaar Henk Pietersma hoe dat voor hem leeft. Bij ieder werk een indringende tekst, geïnspireerd op één woord uit het Credo. Jongbloed Boeken, 2018, € 34,50 / € 22

Kunstabijbel NBV21

Kunsthistorische uitgave van de Nieuwe Bijbelvertaling 2021 voor iedereen die belangstelling heeft voor de manier waarop Hollandse meesters uit de Lage Landen de bijbelse verhalen hebben verbeeld. Bevat de volledige tekst van het Oude en Nieuwe Testament samen met de Apocriefe of Deuterocanonieke boeken, dus alle bijbelboeken die door joden, protestanten, katholieken en lutheranen als gezaghebbend worden beschouwd. Het literaire karakter wordt benadrukt doordat de tekst in één brede kolom is opgemaakt.

Atheneum/Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap, € 89,80, te koop via onder meer ichtusboekhandel.nl

Honderd kerken van binnen

Kerken zijn landmarks en onlosmakelijk verbonden met het Nederlandse dorps- en stadsgezicht. Binnenin valt er nog zoveel meer te genieten. Arjan Bronkhorst fotografeerde er honderd, groot en klein, historisch en modern, inclusief synagoges. WBooks/Museum Catharijneconvent, € 49,95 – al deze interieurfoto's zijn ook te bekijken op W grootstemuseum.nl

Bijbel Basics compleet

Kinderdienstmethode Bijbel Basics van het NBG is na vier jaar compleet:

217 bijbelverhalen uit alle soorten bijbelboeken met verwerkingsvormen voor onder- en bovenbouw. W debijbel.nl/bijbelbasics

Ongelooflijke bijbelverhalen

Een (kinder)bijbel maar dan anders: Graphic Novel Bible. Vijftig verhalen uit het Oude en Nieuwe Testament in Willeke Brouwers sprankelende schrijf- en tekenstijl. Met humor en respect, en veel historische feitjes. Royal Jongbloed, 2022 € 34,99

— Advertenties —

Kleinschalige onderneming met persoonlijke zorg en aandacht

24 uur per dag bereikbaar

Ongeacht uw verzekering

Van Dongen
Uitvaartzorg met karakter

Bel na overlijden
079 - 343 43 03
wij zijn 24 uur per dag bereikbaar!

Van Dongen
Uitvaartzorg & UitvaartCentrum
Bredewater 20a, 2715 CA Zoetermeer
079 - 343 43 03 • www.vduz.nl

**ZEKER VAN VAKWERK
ZEKER VAN DORP**

Van Dorp uw technisch dienstverlener

Van Dorp is specialist in technisch beheer van bestaand vastgoed. Wij nemen u het hele proces uit handen en denken met u mee hoe u uw pand optimaal kunt inzetten en verduurzamen.

Als familiebedrijf hebben wij betrokken medewerkers met passie voor techniek. Met hun vakkennis en persoonlijke aandacht realiseert Van Dorp duurzame oplossingen. U bent zeker van een gezonde leef- en werkomgeving. Door onze landelijke dekking en regionale aanwezigheid zijn wij altijd dichtbij. Neem contact met ons op via (079) 368 76 87 voor vrijblijvend advies.

vandorp.eu

VAN DORP
MET KENNIS EN RESPECT

Ook adverteren in *Kerk in Zoetermeer*?
Vraag de tarieven:
advertenties@kerkinzoetermeer.nl

Redactie.AMG

JOURNALISTIEK BUREAU
A.M. van der Giessen-van Velzen
(079) 3 522 519 · Redactie.AMG@online.nl

PHOTO'S
by Leonie

info@photosbyleonie.nl
06-526 300 48
www.photosbyleonie.nl

Zoekt u iemand die uw administratie kan doen, maar kunt u deze niet in dienst nemen?

Hebt u iets te veel financiële administratie omhanden?

Vindt u uw administratie eigenlijk vervelend en tijdrovend werk?

Van der Kruk Consultancy
DÉ OPLOSSING VOOR UW ADMINISTRATIE

Ing. Nettie van der Kruk
T (06) 371 55 371
E contact@vanderkrukconsultancy.nl
I www.vanderkrukconsultancy.nl

Stichting De Goede Samaritaan

Paraplu voor straatkinderen

Laat de honderden straatkinderen in Kinshasa, Congo, niet aan hun lot over! Help Stichting De Goede Samaritaan om een weeshuis en een school voor hen op te zetten.

Giften zijn welkom op NL39 INGB 0006 0337 85
t.n.v. De Goede Samaritaan
o.v.v. 'Straatkinderen in Congo'

E INFO@DEGOEDESAMARITAAN.COM W DEGOEDESAMARITAAN.COM

GELOOFSCOMMUNICATIE

'Zonder beelden sprak Hij niet tot hen'

THEMA

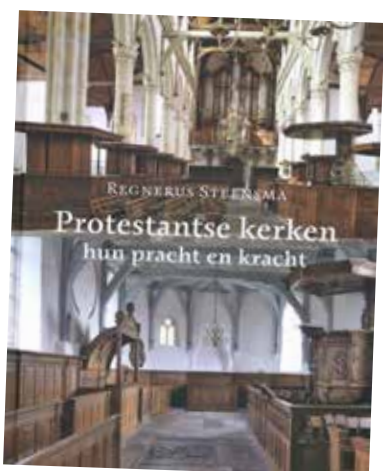
HANDBOEK • Hoe kun je kunst een plek geven in je kerkgebouw, in de eredienst, op de beamer of in gesprek met jongeren? En waarom zou je dat sowieso doen? Hoe kun je als gemeente hiervoor een plaats inruimen en hoe vermijd je onenigheid?

In het *Handboek voor kunst in de kerk* (2015) geeft Anikó Ouweneel-Tóth samen met Marleen Hengeleer-Rookmaker kunstenaars, predikanten, kunstcommissies, kerkenraadsleden en andere betrokkenen het woord over wat kunst in de kerk kan betekenen. Kunst is voor haar een manier om geloof te communiceren:

.....
 'Beide ontstaan door mensen die durven zoeken en nieuwsgierig zijn. Dat laatste is een basisgegeven. Vragen stellen, op zoek gaan, durven worstelen, vallen en opstaan. Geloof is heel persoonlijk. Je binnenste bevecht het, worstelt ermee en je bent er nooit mee klaar. Je afvragen: is het echt zo? Soms krijg je antwoord in je zoektocht en dat zijn dan de pareltjes! En als je een antwoord dan ook nog kunt communiceren, dan ben je een kunstenaar. Een levenskunstenaar!'

In de jaren vijftig heeft zich in de kerken die nu de Protestantse Kerk in Nederland vormen, een omwenteling voorgedaan. Er was belangstelling voor liturgische vernieuwing en daarmee ook aandacht voor de kerkgebouwen en de inrichting daarvan. Kunstenaars werd gevraagd schilderijen, kleden en beelden te maken. Kunstwerken gingen een rol spelen in dienst en preek.

Voorwaarden

Van 'huis uit' is de combinatie protestantisme en kunst geen voor de hand liggende combinatie. Volgelingen van reformator Johannes Calvijn maakten principieel bezwaar tegen afbeeldingen in de kerk, die de aandacht van de preek zouden afleiden en overtreding van het tweede gebod zouden kunnen veroorzaken. De beeldenstorm van 1566 heeft eeuwenlang de identiteit van de protestant vastgelegd. Toch blijkt bij nader onderzoek dat de Protestantse Kerk de grootste beheerder van religieus erfgoed is in ons land. Het rijk geïllustreerde boek *Protestantse kerken – hun pracht en kracht* (2013) van Regnerus Steensma laat zien welk een onvermoede rijkdom aan interieurs er achter de kerkmuren schuilt.

'... omdat beeldhouwkunst en schilderkunst gaven Gods zijn ...

Calvijn was dan ook geen pertinent tegenstander van verfraaiing in de kerk, maar stelde bepaalde voorwaarden. In de *Institutie* (1536-1559) schrijft hij:

.....
 'Maar omdat de beeldhouwkunst en de schilderkunst gaven Gods zijn, verlang ik van beide een zuiver en wettig gebruik, opdat wat God ons tot zijn eer en welzijn heeft gegeven, niet door een verkeerd gebruik bezoedeld wordt.' Niet aanbidden dus en niet proberen de grootheid van God en Christus te vangen in beelden. 'Er is niets meer ongepast, dan God die onmetelijk en onbegrijpelijk is te willen reduceren tot 1 meter 50.'

Eigenheid en kracht

'Er bestond en bestaat een grote drang om via het zienbare naar het Onzienlijke te komen.' Deze zin komt uit het voorwoord van Hein Vrijdag in zijn reeks boeken *Zonder beelden sprak Hij niet tot hen* (1988-1991). De titel is een citaat uit Matteüs 13:34.

Ruimte en stilte creëren in omgang met beeld

Er is een groeiend besef van de eigenheid en kracht van het beeld. De moderne mens is gewend alles via beeld voorgeschoteld te krijgen. Zestig procent van alle mensen is beelddenker, de kerken kunnen daar niet omheen en niet achterblijven.

Kunstwerken kunnen ontroeren en raken. Zij worden symbolen die iets vertellen over de verhalen van mensen in verhouding tot zichzelf, de ander en God. De kracht van de kunst zit ook in het kunnen aanspreken van mensen die niet meer kunnen of willen luisteren naar kerkelijk taalgebruik. Kerken zouden een voorbeeldfunctie kunnen vervullen door ruimte en stilte te creëren in de omgang met het beeld.

Inzetbaarheid

Het accepteren en waarderen van kunst in de kerk vergt tijd en veel overleg. Kerkenraadsleden, kunstcommissies, organisatoren van exposities en veel anderen geven tijd en energie aan het vormgeven van de inzetbaarheid van kunst in hun kerk. Het genoemde *Handboek voor kunst in de kerk* kan daarbij hulp bieden. Het uitgangspunt van dit praktische handboek wordt gevormd door de vragen over kerk en kunst die binnen kerken leven. Waar en wanneer is kunst inzetbaar? Welke kunst is geschikt voor kerken? De vraag hoe we kunst kunnen vinden die aansluit bij de gemeente wordt in het laatste deel van dit *Handboek* beantwoord. Het boek bevat tot slot een aantal interessante interviews met kunstenaars van uiteenlopende pluimage, door Anikó Ouweneel-Tóth, redactielid en een van de oprichters van het landelijke Platform Kerk en kunst. Zij hebben ieder hun eigen werk, techniek, ideeën, maar hetzelfde doel, verwoord door een van hen:

.....
 'Mijn doel is dat mijn werk toevoegt aan het liturgische gebeuren, dat mensen aan de hand van het beeld nadenken over het leven. Ik vind het mooi als het werk op een goede manier afleidt en naar nieuwe gedachten leidt.'

• Hanneke Lam

Advertenties

EEN OP DE ZEVEN CHRISTENEN WORDT VERVOLGD

De afgelopen twintig jaar voerde Noord-Korea de Ranglijst Christenvervolgung aan. Maar sinds de Taliban de macht in Afghanistan overnamen, is dát de gevaarlijkste plek ter wereld voor christenen. Niet alleen in Afghanistan en in Noord-Korea, maar overal ter wereld neemt extreme geloofsvervolgung toe. Met uw gebed en financiële hulp staan zij er niet alleen voor.

[OPENDOORS.NL/RANGLIJST](https://opendoors.nl/ranglijst)

STEUN HET WERK VAN OPEN DOORS
 Scan de QR-code met de telefooncamera.

RANGLIJST CHRISTENVERVOLGUNG 2022

Scan de QR-code om een kijkje te nemen in het hospice.

Wilt u meer weten over een verblijf of vrijwilligerswerk in het hospice?

079 820 0881 www.hospice-elim.nl

Hospice Elim in Moerkapelle is een bijna-thuis-huis voor mensen in de laatste levensfase.

PATERNOTTE UITVAARTZORG

“Als u afscheid moet nemen, dan wilt u dat natuurlijk zo goed mogelijk doen”.

079 - 303 22 03
 24 uur per dag bereikbaar

Koraalrood 153, 2718 SB Zoetermeer
www.paternotteuitvaart.nl
info@paternotteuitvaart.nl

KUNST IN DE KERK

Nieuwe rubriek

In de maart-krant starten we een nieuwe rubriek: 'Kunst in de kerk'. In maandelijkse afleveringen worden bijzondere elementen in eredienst en kerkgebouw belicht en beschreven, in een rondgang langs verschillende kerken.

KERKDIENTEN FEBRUARI

Bezoek voor actuele informatie over kerkdiensten en activiteiten de websites van de wijkgemeenten, de website **PGZOETERMEER.NL** en onze website **KERKINZOETERMEER.NL**

Gemeente	Zondag 6 februari	Zondag 13 februari	Zondag 20 februari	Zondag 27 februari
 WIJKGEMEENTE OUDE KERK Oude Kerk Dorpsstraat 59, 2712 AD T (079) 316 39 09 W oudekerkgemeente.nl	10.00 uur: Ds. D. van Duijvenbode Hoek van Holland	10.00 uur: Ds. C.H. Wesdorp <i>Gezinsdienst</i> 18.30 uur: Ds. C.H. Wesdorp <i>Evensong</i>	10.00 uur: Ds. C.H. Wesdorp	10.00 uur: Ds. C.H. Wesdorp
 WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-ZUID Pelgrimskerk 1e Stationsstraat 86, 2712 HK T (079) 316 36 00 • W pwzz.nl	10.00 uur: <i>Zie onder De Regenboog</i>	10.00 uur: <i>Zie onder De Regenboog</i>	10.00 uur: <i>Zie onder De Regenboog</i>	10.00 uur: <i>Zie onder De Regenboog</i>
 WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-ZUID De Oase Kerkenbos 8, 2715 RP T (079) 351 67 28 • W pwzz.nl	10.00 uur: <i>Zie onder De Regenboog</i>	10.00 uur: <i>Zie onder De Regenboog</i>	10.00 uur: <i>Zie onder De Regenboog</i>	10.00 uur: <i>Zie onder De Regenboog</i>
 WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-ZUID De Regenboog Nathaliegang 263, 2719 CR T (079) 362 87 03 • W pwzz.nl	10.00 uur: Mw. W.J. Bettenhausen-Baak <i>Afscheidsdienst</i> <i>Regenboog-gemeente</i>	10.00 uur: Mw. ds. M. Zebregs <i>Startdienst Protestantse</i> <i>Wijkgemeente Zoetermeer-Zuid</i>	10.00 uur: Ds. P. Wattèl Oegstgeest <i>Maaltijd van de Heer</i>	10.00 uur: Mw. M. Schipper-Boven
 WIJKGEMEENTE OOSTERKERK Oosterkerk Oosterheemplein 320, 2721 ND T (079) 342 50 90 W oosterkerkzm.nl	09.30 uur: Ds. A.J. Zoutendijk Utrecht 17.00 uur: Ds. P. Baas	09.30 uur: Ds. P. Baas <i>Vorbereiding Heilig Avondmaal</i> 17.00 uur: Theo Vreugdenhil <i>Hart4U-dienst</i>	09.30 uur: Ds. P. Baas <i>Heilig Avondmaal</i> 17.00 uur: Ds. P. Baas <i>Dankzegging Heilig Avondmaal</i>	09.30 uur: Ds. T. Jacobs Leiden 17.00 uur: Ds. J.H. Visser Amsterdam
 WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-NOORD Ichthuskerk Parkdreef 258, 2724 EZ T (079) 341 36 20 • W pwzn.nl	10.00 uur: Ds. J. van den Akker Voorburg <i>ZWO-dienst</i> 12.00 uur: Mw. A. Lodder	10.00 uur: Ds. R.L. Algera	10.00 uur: Mw. ds. M. van der Zwaag-de Haan <i>Heilige Doop</i>	10.00 uur: Mw. ds. M. Hofma Houten
 ADVENTSKERKGEMEENTE Adventskerk Julianalaan 3, 2712 CB T (079) 316 61 76 • W vcgz.nl		10.30 uur: Ds. K. van Klaveren		10.30 uur: Ds. H. Le Grand

Alle kerken verruimen mee: weer diensten in de kerk, naast de online uitzendingen die blijven; vaste zitplaatsen en mondkapjes op bij verplaatsing. Kijk op de websites of bel contactpersonen voor meer informatie.

CONTACT

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE OUDE KERK
Predikant ds. C.H. Wesdorp
Wambahout 1, 2719 KD • T (079) 316 34 54
E predikant@oudekerkgemeente.nl • Vrij di
Pastoraal contact Marja van den Boomgaard
T 06-2251 2609 • E boomma@xs4all.nl
Scriba Jan Peter Leenman • T (079) 331 74 22
E scriba@oudekerkgemeente.nl

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-ZUID
Scriba Frits van Meijenfeldt
T 06-4042 7683 • E scriba@pwzz.nl

GEMEENTELEDEN PELGRIMSKERK
Waarnemend predikant ds. Peter Wattèl
T 06-5344 8911 • E ds@peterwattel.nl
Beheerder Gerda Griffioen
Wijkgebouw 't Centrum
Frans Halsstraat 1 • T 06-2497 5092
E beheerderpelgrimskerk@gmail.com

GEMEENTELEDEN DE OASE
Ambulant predikant ds. Marjan Zebregs
E m.zebregs@protestantsekerk.nl
T 06-2810 3371 • Werkdag: donderdag
Zaalreservering Eefke van den Broek
T 06-2156 5723 • E beheerdervandeoase@gmail.com

GEMEENTELEDEN DE REGENBOOG
Waarneming pastoraat Wil Bettenhausen-Baak
T (079) 361 33 65 / 06-1716 2619
E wil.bettenhausen@gmail.com

HERVORMDE WIJKGEMEENTE OOSTERKERK
Predikant ds. Pieter Baas
Berkelstroom 47, 2721 AG • T 06-8359 9143
E predikantooosterkerk@gmail.com
Vrije dag di-middag, do-middag en zaterdag
Scriba Marten Heikoop • T 06-4033 8226
E scribawijk4@gmail.com
Pastoraal werker Cocky van Dorp
T 06-2473 5383 • E cdvandorp@hotmail.com
Zalenverhuur E zalenverhuuroosterkerk@gmail.com

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-NOORD (ICHTHUSKERK)
Predikant ds. Rein Algera
Lissenvaart 140, 2724 SP
T (079) 342 62 61 • E algeus@ziggo.nl
Werkdagen ma, di, wo-morgen en do
Ambulant predikant ds. Marina van der Zwaag-de Haan
Werkdagen: dinsdag en donderdag
T (0172) 607 329 / 06-2369 7249
E m.zwaaghaan@hetnet.nl
Jongerenpastor Arianne Lodder
T 06-2324 1540 • E kerkeijkwerker@pwzn.nl
Werkdagen: maandag en dinsdag
Scriba E scriba@pwzn.nl

VRIJZINNIGE GEMEENTE ADVENTSKERK
Voorganger ds. Karl van Klaveren
T 06-1104 1992
Secretaris Marja Hofman
E secretaris@vcgz.nl • W www.vcgz.nl

PERRON oosterheem
Perron Centrum • Oosterheemplein 320
2721 ND • T (079) 593 78 08
Missionair pionier Timo Hagendijk
Werkdagen di t/m vr • T 06-5095 4628
E pionier.oosterheem@gmail.com
W www.perron-oosterheem.nl
Perron 1 • Schiebreekstraat 1, 2729 LR
Missionair opbouwwerker Jacqueline Gravesteijn
Werkdagen ma, do, vr • T 06-1165 3972
E jacqueline@perron1zoetermeer.nl

Halte 2717
Zorg en Zin
Carry van Bruggen-
hove 27, 2717 XT
Buurtpastor Johan Roest • T 06-8263 7362
E buurtpastor@halte2717.nl • W www.halte2717.nl

De Pelgrim • Frans Halsstraat 3
Pionier Gerda Griffioen
T 06-2497 5092
E gerda@depelgrimzoetermeer.nl
W www.depelgrimzoetermeer.nl

COLOFON

Kerk in Zoetermeer is een uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer. Deze krant verschijnt tien keer per jaar. 6e jaargang | nummer 2 | februari 2022

Redactie
Wim Bal, Jan Blankespoor, Willy van den Bosch, Liesbeth van Daal, Hanneke Lam, Joke Westerhof

Hoofd- en eindredactie
Marieke van der Giessen-van Velzen
E redactie@kerkinzoetermeer.nl
W www.kerkinzoetermeer.nl

Ontwerp en vormgeving Jessica Monker
Druk Opmeer Drukkerij bv, Den Haag

Medewerkers aan dit nummer
Marcia Boeijsing, Joost Boogaard, Joke den Hertog (beeldmeditatie), Peter van Holten (strip-tekening), Jan van der Linden (kerkdiensten), Theo Poot (cartoon), Johan Roest, Hans Trapman, Arie Vooijs (column), Leonie Vreeswijk-Feith (fotografie)

Kopij maantnummer
Kopij over 2 t/m 31 maart graag insturen woensdag 9 februari. Het maantnummer zal op woensdag 2 maart verschijnen.

Bezorging
Buytenwegh/De Leyens, Noordhove, Seghwaert, Oosterheem: Bert de Jong
T (079) 346 00 54 / 06 44 55 01 49
Rokkeveen: Fam. J.C. Jol • T (079) 362 06 03
Meerzicht: dhr. P. v/d Broek • T (079) 321 43 91
Dorp, Driemanspolder, Palenstein, Stadshart: Mw. A. Maas • T (079) 316 63 73

Vrijwillige bijdrage
Jaarlijks wordt aan lezers voor de zomer een vrijwillige bijdrage gevraagd, over te maken naar **NL15 RABO 0373 7337 04** t.n.v. Protestantse Gemeente Zoetermeer Kerkblad. De richtprijs is € 22, meer of minder mag natuurlijk ook. Hartelijk dank.

Kerkelijk Bureau
Dinsdag en vrijdag van 9.00-12.00 uur
Frans Halsstraat 3, 2712 JS
T (079) 316 82 56 / 06-1236 5054 (Gerda)
E kerkbureau@pgzoetermeer.nl
W www.pgzoetermeer.nl

Abonnement of losse nummers?
E info@kerkinzoetermeer.nl • T (079) 3 522 519

Ook adverteren?
Bekijk onze advertentietarieven en neem contact op over de mogelijkheden!
E advertenties@kerkinzoetermeer.nl
W kerkinzoetermeer.nl

OVERIGE DIENSTEN

Zondag 13 feb 10.00 uur	"Ons Honk" Halte 2717 Carry van Bruggenhove 27, 2717 XT ds. Trinus H. Hibma <i>Dienst voor doven</i>
Zondag 20 feb 10.30 uur	Vivaldi Brechtzijde 45, 2725 NR ds. Trinus H. Hibma
Woensdag 2 maart (Aswoensdag) 19.30 uur	Ichthuskerk Mw. A. Lodder

PERRONMEETINGS

Oosterkerk (Bovenzaal) Oosterheemplein 320, 2721 ND om 11.30 uur
W www.perron-oosterheem.nl/perronmeeting

Datum	Spreeker
6 feb	Arte Havenaar
13 feb	Timo Hagendijk
20 feb	Martijn de Jong
27 feb	Francijn Brouwer

WEEKSLUITINGEN

Elke vrijdag in WelThuis De Morgenster Nassaulaan 11, 2712 AT • T (079) 316 48 88

Datum	Tijd	Voorganger
4 feb	15.30	Mw. M. van den Boomgaard
11 feb	15.30	Drs. E. Leune
18 feb	15.30	Ds. C. Wesdorp
25 feb	15.30	Zang olv Johan van Oeveren

UITNEEMBAAR!
Gaandeweg deel II
In deze februarikrant Kerk in Zoetermeer is als uitneembaar bewaarblad deel II van Gaandeweg ingestoken: het programma februari t/m augustus 2022 van de Protestantse Gemeente Zoetermeer. Neem het uit en bewaar het binnen handbereik!

Schoonheidssalon Azora
Schoonheidssalon Azora
Balthasarschans 9
2728 EP Zoetermeer
079 341 43 05
info@salonazora.nl
www.schoonheidssalonazora.nl

- Schoonheidsbehandelingen
- Duo behandelingen
- Aangesloten bij ANBOS en Provoet
- Diabetisch pedicure
- Shellac CND
- Microdermabrasie
- Diverse specialisaties

MONDIAL MOVERS
Verhuisbedrijf Henneken
Professionele verhuizers van huis uit.

- Particuliere verhuizingen
- Kantoor- en bedrijfsverhuizingen
- Nationale- en internationale verhuizingen • Verhuishwinkel
- Verwarmde en beveiligde inboedel-/archiefovername

Goudstraat 51
2718 RD Zoetermeer
Telefoon: +31 (0)79-361 13 68
E-mail: info@henneken.nl
Internet: www.henneken.nl

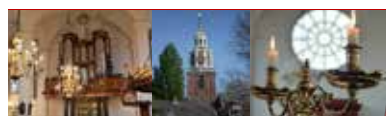
ERKENDE VERHUIZERS
ZORG VERHUIZER 2013

Teeuw
UITVAARTVERZORGING
Hoekindseweg 61
Bleiswijk
www.teeuwuitvaartverzorging.nl

Dag en nacht bereikbaar
079 - 342 60 70

Met betrokkenheid en respect wordt alles tot in detail geregeld

13 FEBRUARI

Evensong in Oude Kerk

Zondag 13 februari is er weer een *Choral Evensong*, een viering met lezingen, gebeden, gemeentezang en koorzang. Deze keer met Nederlandse zettingen van het *Magnificat* (Lofzang van Maria) en van het *Nunc dimittis* (Lofzang van Simeon) uit het Liedboek. Medewerking: het Oude Kerk Ensemble onder leiding van Ronald de Jong, organist Iddo van der Giessen uit Rotterdam-Schiebroek, voorganger ds. Kees Wesdorp. Vier het mee weer in de kerk of via livestream.

13 februari, 18.30 uur; Oude Kerk, Dorpsstraat 59; collecte na afloop; liturgie ook als pdf op de website Woudekerkgemeente.nl

UITGELICHT

Zie voor de complete agenda en uitgebreide beschrijving **Gaandeweg deel II** en kerkinzoetermeer.nl/agenda/

► **Door de geloofsbril bekeken'**

Thema-gesprekssavond voor alle leeftijden.
start: 11 februari, 20.00 uur, Ichthuskerk
E kerkelijkwerker@pwzn.nl

► **Kring 'Eenvoudig leven'**

Maandelijks gesprekskring met bijbelstudies.
15 februari, 20.00 uur, Oosterkerk E predikant-oosterkerk@gmail.com

► **Lezing 'Vrijzinnig en groen'**

N.a.v. onder meer *Groene theologie* van Trees van Montfoort.
21 februari, 20.00 uur, Adventskerk; € 7,50 (niet-leden), € 5 (leden)

► **(G)een blad voor de mond**

Nieuwe gesprekskring over de actualiteit bij krantenberichten.
24 februari, 20.00 uur, De Regenboog
E ton.verheijke@live.nl
E jhblankespoor@casema.nl

► **Leerhuis NBV21 met NBG'er Jaap van Dorp**

Oorspronkelijk in november, nu op maandag 28 februari: De Nieuwe Bijbelvertaling 2021, ingeleid door dr. Jaap van Dorp, vertaler Oude Testament, namens het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap.
28 februari, 20.00 uur; De Herberg Oude Kerk, Dorpsstraat 59

Advertentie

Te huur in Pijnacker:

2000m² bedrijfs- met 300m² kantoorruimte en 3000m² buitenruimte en 3000m² nieuwbouw mogelijk.

Tevens te huur:

700m² kantoorruimte op 1ste etage. Naar eigen inzicht te renoveren en in te delen.

Tevens te huur in Ede:

Kleine units +/- 200m²

Voor info bel Jan 06-53 277 242
Inclusief gratis ondernemers-advies!

Jan Konijn Beheer / Advies o.g.
Tel: +31 (0)79 316 33 20
GSM: +31 (0)6 53 277 242
E: jan.konijn@solcon.nl
te Oud-Soetermeer

De fiets van Oud-Soetermeer

BEELDMEDITATIE

De reis die niet doorging

Hendrik Werkman maakte dit kunstwerk 'De tocht naar Jeruzalem' naar aanleiding van een chassidische legende over twee mensen. Ze zijn uit idealisme op weg gegaan naar Jeruzalem. Onderweg komen ze in zwaar weer terecht en ze kunnen niet verder. We zien hen hier midden op zee, misschien roepen ze om hulp.

Werkman heeft met golven in donkerblauwe tinten de diepte en de somberheid weergegeven. De boot en de mensen erin zijn zwart, het is nacht. De golven lijken hoog, de horizon is niet te zien.

Wat roept het beeld bij me op? Ik moet denken aan het lot van bootvluchtelingen die stranden onderweg. En ik denk aan de pandemie: allerlei plannen gingen niet door, zoveel mensen liepen vast.

Is er toekomst voor de reizigers? Mijn ogen worden getrokken naar de zeilen. Achter de reizigers rijzen ze op: grote vleugels in vlammend geel en oranje. Ik zie er een lichtende Wachter in, een beschuttende Aanwezigheid. Die zeilen geven mij troost: de reizigers zijn niet aan zichzelf overgelaten.

• Joke den Hertog

MEDITATIES DE PELGRIM EN VROUWENVIERINGEN ICHTHUSKERK

'Kunst in de kerk' - 5 stellingen

REACTIES • Benieuwd naar wat er leeft aan gedachten en meningen over 'kunst in de kerk' legde de *Kerk in Zoetermeer*-redactie enkele stellingen voor aan mensen uit verschillende wijkgemeenten en parochies. Ze hebben allemaal iets met kunst van doen: als beeldend kunstenaar, amateurfotograaf, organisator van exposities, creatief betrokken bij activiteiten, kunsthistoricus, of een combinatie hiervan. Een greep uit de reacties van Leen Smit, Liesbeth van Daal, Nelleke Tak, Ellen Vermeulen, Tannie Jorna, Loes Landlust, Reinier Laman Trip, Frank van de Beld, Ada Hoogendam, Xandra Lapperre en ondergetekende.

1 Een kunstwerk geeft een andere kijk op een bijbelverhaal.

Kunst kan het verhaal verduidelijken, is de reactie, al hoeft dat niet per definitie te gebeuren.

- In ieder geval een bredere kijk. Het verdiept door de beelden, kleuren en vormen die je soms mist als een verhaal alleen verteld wordt. Het prikkelt om er anders over na te gaan denken.
- Het kan 'verrijken', meer inzicht geven, meer stof tot nadenken, meer geloof misschien wel zelfs.
- Het ondersteunt, het verhaal gaat meer zeggen. Ik praat dan wél over figuratieve, en niet over abstracte kunst waar je van alles in kunt zien.

Kort en krachtig: ik vind kunst in de kerk inspirerend. Maar een kunstwerk hoeft geen meubelstuk te worden. Regelmatig iets in de schijnwerpers zetten vind ik verfrissend. Net als het lofied en de psalm (dicht-, zang- en muziek-kunst) niet voortdurend hetzelfde of continu aanwezig zijn.

3 Kunst in de kerkdienst stoort, het gaat om het Woord.

Of andersom: Kunst zegt zoveel meer dan woorden.

Woord en beeld vullen elkaar aan, vinden de meesten. Uitgaande van figuratieve kunst, zoals in de middeleeuwse kathedralen en bij de kruiswegstaties in rooms-katholieke kerken in het bijzonder. Het 'probleem' van frictie tussen je eigen beeld en het getoonde wordt genoemd. Exposities moeten tijdens de eredienst liefst uit het zicht zijn. Een ander geeft aan dat de eredienst is om God eer te bewijzen en kunst daarom slechts kort de aandacht mag krijgen. Apart wordt genoemd dat de kunst in de 'aankleding' van de kerk, zoals ramen, antependia, doopvont, wandkleden, belangrijk is voor een ruimte waarin je je thuis kunt voelen, los van een speciaal bijbelverhaal.

2 Kunst in de kerk moet gemaakt zijn door een gelovig kunstenaar.

Niet expliciet, zeggen de meesten. Ook een niet-christelijke kunstenaar heeft zijn gaven van God gekregen. Het werk van iemand die niet gelooft kan verhelderend of verrassend zijn en gehoopt wordt dat de kunstenaar zelf wordt 'aangeraakt' door het verhaal waarmee hij of zij werkt. De kunstenaar moet wel uitgaan van dezelfde waarden, zoals medemenselijkheid. Eén reactie noemt het wél van belang: verdieping is nodig.

4 Kunst in de kerk opent deuren, letterlijk en figuurlijk!

De meesten denken aan de letterlijke zin, meestal door exposities, soms ook door het kerkgebouw zelf.

- Denk aan het 'Feest van de Geest', dat tweejaarlijks van Hemelvaart tot Pinksteren wordt georganiseerd en kunstenaars en wijkkerken via een 'kunstroute' met elkaar in contact brengt. De combinatie van op het Pinksterverhaal geïnspireerde werken geëxposeerd in een kerkgebouw – waar je anders misschien nooit komt – is voor zowel kunstenaar als bezoeker als kerkgang een inspirerende ervaring.
- Onze Oosterkerk zou meer kleur kunnen gebruiken om de sfeer intiemer te maken. Nu het gebouw bijna de hele week in gebruik is hebben mensen van buiten een reden om eens binnen te kijken. Hoe bepalend de kunst voor een kerkgebouw is zien we in De Oase, waar de ramen van een gymzaal een echte kerkruimte maken.
- In figuurlijke zin: mensen die binnenkomen voor de mooie ramen of een tijdelijke expositie kunnen geïnspireerd raken door de andere elementen die ze tegenkomen in het gebouw, door een gesprek met andere bezoekers of met mensen die al (meer) thuis zijn in de kerk.

5 De kerk kan niet (meer) zonder kunst, gezien onze beeldcultuur.

Over deze stelling zijn de meningen behoorlijk verdeeld.

- Sowieso mag de kerk er wat mooier uitzien, het is tenslotte een 'Huis van God'. Daar mag wel iets van uitstralen!

Om de schoonheid van de natuur en de mensen om ons heen te zien hoeft je niet echt kerkelijk gelovig te zijn.

Als je geraakt wordt door dingen om je heen en je schildert of maakt iets, wil je dat delen. Het opent wellicht ook anderen de ogen. Kunst, blijheid en dankbaarheid horen bij kerk zijn, delen hoort daarbij.

- Er worden al beelden via de beamer gebruikt. Kunst aan de muur zal nog niet gemist worden.
- De kerk kan echt nog wel zonder kunst; kerkbezoek zal niet afnemen als er geen kunst in de kerk is en niet toenemen als het er wél kunst is.
- Kunst in de kerk moet aan regels voldoen over hoe het 'gebracht' wordt.
- Geen must, maar kan wel helpen. Kunst moet niet de boventoon voeren.
- Daar zit wat in. Het betekent niet dat de kunst in de kerk per se realistisch of figuratief hoeft te zijn.
- Beelden en schilderijen bij bijbelverhalen waren belangrijk, omdat niet iedereen de Bijbel kon lezen. Nu nemen mensen niet altijd meer de tijd en de rust om te lezen, men is veel beeldender ingesteld. Er mag meer ruimte komen voor nieuwe kunst en kunstvormen, als aanvulling. Niet alleen met filmpjes en muziekclips, juist ook met schilderijen, beeldend en abstract, en kunstwerken opgebouwd uit verschillende materialen, om de dialoog aan te gaan en mensen te laten ervaren dat er meer is tussen hemel en aarde.

Over kunst in de kerk vind je in onze stad een rijk palet aan ideeën en nuancerings!

• Willy van den Bosch-Tieman

Advertenties

COOKING FOR LIFE
workshops & advies

THEMATISCHE KOOKWORKSHOPS ADVIES AAN PARTICULIEREN EN BEDRIJVEN GEZELLIG (LEREN) KOKEN MET FAMILIE EN VRIENDEN KOOKDEMO OP LOCATIE

Cooking for Life staat voor een **gezonde, plantaardige en duurzame keuken**. Dit betekent dat ik met de seizoenen en met producten overwegend uit onze klimaatzone kook. Verbazingwekkend hoe groot de invloed van voeding op onze gezondheid is. **Wil je het zelf ervaren? Bekijk mijn aanbod en meld je aan!**

Meer info op WWW.COOKINGFORLIFE.NL

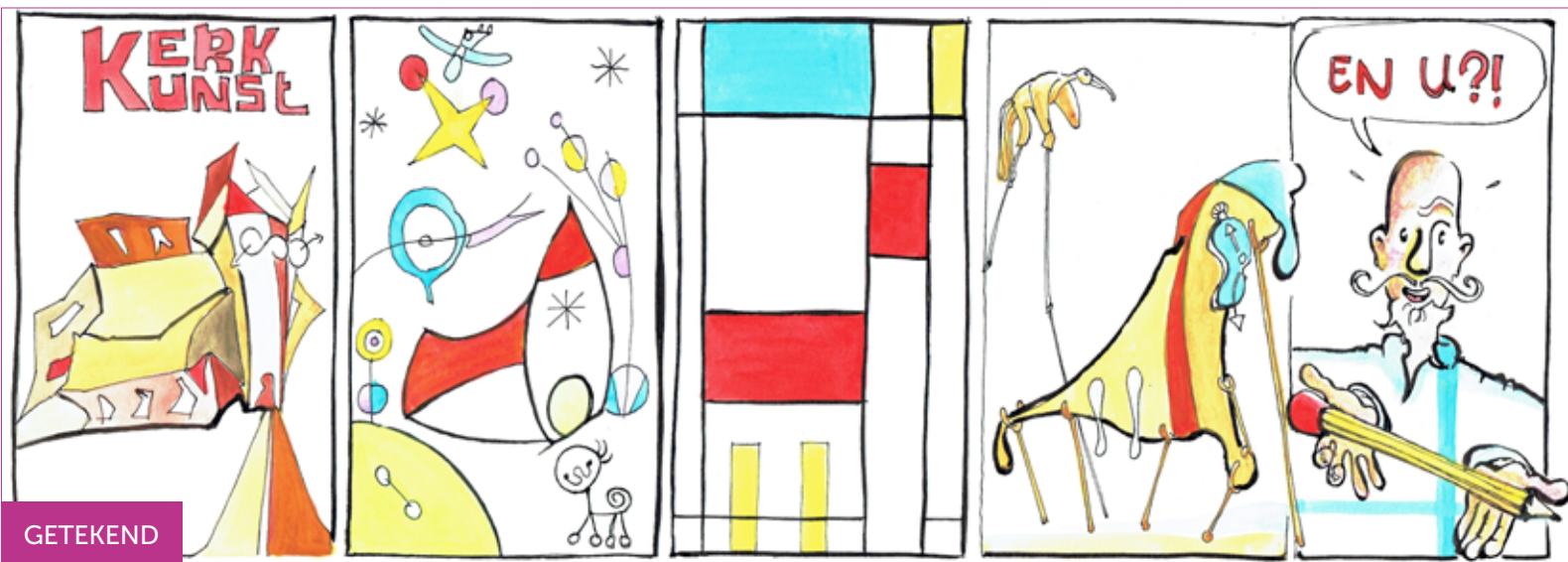
Gebroeders Huurman
een vertrouwde naam voor al uw bouw wensen

Bouwbedrijf | Gebroeders
Huurman

100 jaar vakmanschap en deskundigheid in nieuwbouw, verbouw, onderhoud en renovatie.

www.gebrhuurman.nl

Kwaliteit, Zekerheid, Service Garantie

GETEKEND

OPEN KERK

Open Oosterkerk

Elke di 13.00-16.00 uur.

Oosterheemplein 320

E p.j.van.daalen@casema.nl

Open Ichthus

Elke wo 10.00-12.00 uur.

Parkdreef 258

E mail@antonvandijken.nl

Open Pelgrimskerk

Elke wo 10.30-12.30 uur.

(niet in kerstvakantie)

Eerste Stationsstraat 86

E scbhermanus@gmail.com

Open Oude Kerk

Elke vr 14.00-15.30 uur.

Dorpsstraat 59

E jokevanderkruk@yahoo.com

Bel of mail of kijk op de aangegeven websites voor actuele informatie. Ook de KiZ-agenda op kerkinzoetermeer.nl houdt alle wijzigingen zoveel mogelijk bij.

DE PELGRIM

Eerste Stationsstraat 86 T 06-2497 5092

E info@depelgrimzoetermeer.nl W depelgrimzoetermeer.nl

Ochtendgebed: elke werkdag 7.30-8.00 uur (online?)

Ontbijt: elke werkdag 8.00-8.45 uur

Avondgebed: elke dinsdag 19.00-19.30 uur

Natuurwandeling: elke woensdag 9.15-10.15 uur, Watertoren

Open kerk: elke woensdag 10.00-12.00 uur

Koffie-, thee- en aandachtscenkerij: elke woensdag, 10.30-12.30 uur, 't Centrum

Door alle onduidelijkheden m.b.t. corona zijn wijzigingen niet uitgesloten. Uiteraard zullen we daarover dan communiceren.

Kloosterdag –

verschuift naar mei/juni

Al eens een kloosterdag meegemaakt?

In het ritme van de getijden leven, rust

en actie naast elkaar. We beginnen

vroeg met een moment van bezinning.

We drinken en eten met elkaar.

We kunnen wandelen, de handen uit

de mouwen steken, creatief bezig zijn,

praten, luisteren naar muziek, vieren

en ... stil zijn. De hele dag, maar je

kunt ook een deel aanschuiven.

Laat het weten!

7.30-17.00 uur; Pelgrimskerk, Eerste Stationsstraat 86; € 45 of € 25, kosten deelprogramma in overleg; informatie en aanmelden E info@depelgrimzoetermeer.nl

Aswoensdag –
begin Veertigdagentijd

Opnieuw dit jaar een oecumenische Aswoensdagviering. Op Aswoensdag beginnen de veertig dagen voor Pasen. Voor christenen een periode van inkeer, van oudsher een katholieke traditie maar sinds 1998 is de Aswoensdag-ritus ook opgenomen in het Dienstboek van de Protestantse Kerk.

2 maart, 19.30 uur; Pelgrimskerk; info en aanmelden E info@depelgrimzoetermeer.nl

INLOOPHUIS ROKKEVEEN

Elke vrijdag in De Regenboog van 10.00-13.00 uur

Middagpauzediens van 11.30-12.00 uur

Elke vierde vrijdag maaltijd om 12.00 uur

datum	voorganger	muzikale begeleiding	bijzonderheden
4-2	Matthé Vermeulen	Jan van Vliet	soep en broodjes
11-2	Ab de Raad	Geert Stauttner	pannenkoeken
18-2	Petra Vossegat	Frank van de Beld	soep en broodjes
25-2			maaltijd
4-3	Marga Schipper	Kees van der Graaf	soep en broodjes

Nathaliegang 263 T (079) 361 33 65 E wil.bettenhaussen@gmail.com

Ter bescherming controleren wij bij binnenkomst het vaccinatiebewijs.

PERRON OOSTERHEEM

W perronoosterheem.nl

Perron Centrum

Oosterheemplein 320 Buurtpastor

Timo Hagendijk T 06-5095 4628,

E pionier.oosterheem@gmail.com

Perronmeeting

Elke zondagmorgen om 11.30 uur in de kerkzaal van de Oosterkerk.

Zie de Perron-website en ook pagina 4 van Kerk in Zoetermeer

Breiclub

Elke twee weken, hal Oosterkerk.

7 en 21 februari, 14.00-16.00 uur; € 1; E tanniejorna@gmail.com

GEBEDSMOMENTEN

Oude Kerk

Elke dinsdag, 19.00-19.45 uur.

consistorie E leenmanf@xs4all.nl

Oosterkerk

Op woensdag, 19.00-20.00 uur.

16 februari en 2 maart

E arjenvantrigt@solcon.nl

Bidden voor Zoetermeer

Elke eerste vrijdag, 19.00-20.00 uur.

Parousiagemeente, Wattstraat 64

E h_nebbling@kpnmail.nl

W atlife.nl

Gebet vervolgde christenen

Elke laatste zaterdag, 10.00-10.30 uur.

Dobbe-eiland

E hanstrapman@planet.nl

W atlife.nl

Advertenties

Samen Zoetermeer veranderen

Jennifer van Werkhoven nr. 3

GROEN LINKS
ZOETERMEER

Perron 1

Schiebroekstraat 1 Missionair

opbouwwerker Jacqueline

Gravesteijn T 06-1165 3972

E jacqueline@perron1zoetermeer.nl

Ontmoetingslunches

elke woensdag, 12.30 uur; € 4; opgeven bij Fred Cammeraat T 06-2304 4470

Kinderkookworkshop

Gezellige en lekkere workshop voor (veel!) kinderen op acht woensdagmiddagen van 13.00-14.30 uur.

Informatie: Timo Hagendijk

HALTE 2717

'Ons Honk', Carry van Bruggenhove 27, 2717 XT

Buurtpastor Johan Roest T 06-8263 7362

E buurtpastor@halte2717.nl W halte2717.nl

Inloop: dinsdag, woensdag en donderdag 10.00-12.00 uur

Pastoraal spreekuur: elke woensdagmorgen

Soep van de dag: elke donderdag 12.00 uur

Senioren Actief: 3 maart, 14.00 uur – film

IMPACTRAPPORT 2021

Waardering voor 'het luisterend oor'

Wat is in het coronajaar 2021 de betekenis van het werk van Halte 2717 voor de kwetsbare bewoners van Buytenwegh geweest? In de afgelopen weken heeft een aantal vrijwilligers zich samen met de buurtpastor over deze vraag gebogen. Met als resultaat een kloek 'Impactrapport'.

In het Impactrapport 2021 wordt beschreven wat Halte 2717 graag wil bereiken met de activiteiten en in hoeverre dat in het afgelopen jaar is gelukt. Behalve naar de inloophomenten is gekeken naar drie soorten activiteiten:

1. Werk gericht op ouderen en mensen die zich eenzaam voelen (bezoek- en contact, Senioren Actief, Buurtmaaltijd);
2. Klushulp en sociaal-maatschappelijke dienstverlening;
3. Zingeving (Schrijfcafé, Druppelgesprekken over levensvragen, individueel pastoraat).

Het rapport laat zien dat het werk van Halte 2717 zonder meer waardevol is. Vooral de eenzaamheidsbestrijding scoort hoog, zeker nu de coronapandemie de sociale contacten zo belemmert. Ook de klushulp en de sociaal-maatschappelijke dienstverlening vallen in de smaak bij bewoners van

Buytenwegh. Wat betreft de activiteiten rond zingeving springt vooral de waardering voor het individueel pastoraat in het oog. Het luisterend oor van de pastor wordt zeer op prijs gesteld.

Verbeterpunten

Uit het Impactrapport blijkt ook dat de andere maatschappelijke organisaties in Buytenwegh het werk van Halte 2717 zeer waarderen. Natuurlijk zijn er ook verbeterpunten. Het lukt niet goed om mensen met een niet-westerse achtergrond bij het werk van Halte 2717 te betrekken. Dat kan beter. Ook op het gebied van communicatie zijn er tekortkomingen. Op deze punten hoopt Halte 2717 de komende maanden stappen voorwaarts te kunnen zetten.

Meer weten over het Impactrapport? Neem contact op met buurtpastor Johan Roest.

Joost Bogaard
HALTE-TEAM

Samen recht doen
in Zoetermeer

ChristenUnie SGP
Zoetermeer

KIJK TERUG

Expositie bij '5 jaar Kerk in Zoetermeer'

THEMA

KIJK-PRENTEN • Vijf jaar alweer komt *Kerk in Zoetermeer* op de mat en op de leestafel, een goed moment om terug te kijken. Levendig herinner ik me hoe hoofdredacteur Marieke van der Giessen-van Velzen mij vroeg of ik maandelijks een getekend commentaar wilde maken in deze nieuwe uitgave. Het was in de pauze van een koorrepitie van Cantica, waar we toen allebei in meezongen. Ik was meteen enthousiast! Een hele eer dat ik nu een keuze uit de prenten mag exposeren, als illustratie bij een terugblik op dat nogal gedurfde initiatief: een krant voor heel (protestants) Zoetermeer.

KIJK op kerk en geloof

Protestants Zoetermeer staat bol van kerkelijke initiatieven, dus aan kopij geen gebrek. Maar onze krant waagt zich ook aan thema's die ver over de gemeentegrenzen heen gaan. Dat gaf mij ook ruimte om afstand te nemen, letterlijk en figuurlijk. Zo kon er ook een 'kijk' komen op het verschil tussen Luther en Calvijn (bij 500 jaar Reformatie), op de oecumene en het financiële beleid van de Protestantse Kerk. Afstand betekent ook: kritische afstand, relativering. De redactie geeft me daarvoor veel ruimte. 'Het mag schuren', zei Marieke dan. Schuren, maar niet bijten – prikkelen, maar niet steken. Of dat is gelukt? Kom kijken en oordeel zelf.

KIJK op de kerkelijke kalender

Houvast konden we goed gebruiken de afgelopen jaren en die vonden we ook in de terugkerende viermomenten in het kerkelijk jaar: Christus' geboorte, de Veertigdagentijd, Pasen, Hemelvaart, en Pinksteren, de verjaardag van de kerk. Als ik nu prenten uitzoek voor de expositie, treft me de invloed van de actualiteit op mijn beleving van die feesten. Ik hoop van harte dat ik de komende kerstperiode iets vrolijkers in mijn kop krijg dan een kerstboom vol ballen als bubbels waarin mensen zich hebben opgesloten. Anderzijds – die feesten zijn er nu juist om vol te houden, tegen de bierkaai, tussen gloria en miserere.

KIJK met de bijbelse bril

Mijn kijk op de wereld is getekend en gekleurd door de Bijbel. De mensen, klanken, kleuren en beelden die de Bijbel bevolken

Van vrijdag 11 maart t/m zaterdag 9 april in Oude Kerk en De Herberg, Dorpsstraat 59. U vindt er alle nummers van *Kerk in Zoetermeer* op een rij, onder een thematische keuze uit de KIJK-prenten van Theo Poot op groot formaat. Gelijkijdig loopt er een beamerpresentatie. De expositie '5 jaar *Kerk in Zoetermeer*' zal op vrijdag 11 maart om 16.00 uur worden geopend door de Zoetermeerse wethouder Robin Paalvast van kunst & cultuur. Graag tot ziens!

draag ik levenslang bij me. Als bron van inspiratie en associaties drukt de Bijbel dan ook een stempel op veel prenten, ook als die gaan over zaken die niets met kerk of geloof te maken hebben. Een prent is er nooit om een soort bijbelse of gelovige boodschap te vertolken. Het blijft bij 'een' kijk op zaken die bedoeld is om te prikkelen, zonder pretenties. Dat past denk ik ook bij de brede blik die *Kerk in Zoetermeer* wil bieden. Ik kan alleen hopen op herkenning bij de lezer.

KIJK om je heen

Kerk in Zoetermeer snijdt nadrukkelijk ook plaats-overstijgende thema's aan. Terugblikkend schrik ik van de enorme impact die sommige wereldwijde ontwikkelingen hebben gehad. Ik noem er enkele die mij tot prenten inspireerden: het vluchtelingenprobleem; de klimaatverandering; de komst van de coronapandemie. Hopelijk zal *Kerk in Zoetermeer* ook in de toekomst de verbinding tussen dichtbij en verder weg

kunnen blijven leggen om ons scherp te houden als Zoetermeerse christenen en wereldburgers. Ik kijk graag mee.

KIJK niet eerder bekeken

De totstandkoming van een prent is een onvoorspelbaar proces waarin alles als inspiratie kan dienen. Maar er zijn enkele constanten. Eén daarvan is afstemming met de redactie. Die geeft mij, als medewerker maar niet-redactielid, veel vrijheid om mijn eigen kijk te geven. Daarbij laat ik me wel graag inspireren door het thema zoals de redactie dat opvat. Heel soms besluiten we – in goed overleg – dat een voorgestelde prent minder goed past. Op de expositie kan iedereen zich zelf komen afvragen waarom enkele geëxposeerde prenten niet zijn gepubliceerd.

• Arie Vooijs
KIZ-MEDEWERKER

de daar zowaar het orgel. Er werd hard gestudeerd en soms moest het toch echt eens over. De muziek deed mij iets, ik werd geraakt. Gewoon door een alledaags wijsje, op ambachtelijke wijze gespeeld. Het bracht beelden bij mij naar boven waarvan ik meende dat ik ze vergeten was.

In verwondering bedacht ik, dat kunst zo bij het leven hoort dat het niet eens meer opvalt. Soms denken we zelfs zonder te kunnen. Totdat je even stilstaat en verwonderd om je heen kijkt, je verbazend over het gewone.

KERK MUZIEK

Verbazend gewoon

Ik ging op weg om kunst te zien en stopte bij de school. Ik vroeg aan de directeur: 'Wat is nu kunst?' En kreeg een verhaal over schoonheid en esthetiek. Over schilders en schrijvers, architecten en beeldhouwers.

Met die informatie ging ik verder op pad en kwam bij de bibliotheek. Daar vond ik schappen vol boeken over kunst. Te veel om allemaal door te nemen.

Ik liep langs een bloemenstal en vroeg daar: 'Waar vind ik kunst?' De winkelier wees naar kunstbloemen en -planten die niet van echt te onderscheiden zijn. Planten zonder gedoe en waar je niet voor

hoeft te zorgen. 'Is dat nu kunst?', vroeg ik mij af, en liep snel door. Ik kwam langs een gebouw voor kunst en wetenschap. Helaas gesloten. Zo ook het gebouw voor kunst en cultuur, alsof cultuur geen kunst kan zijn.

Op internet zag ik een pagina over betaalbare kunst, een enorm assortiment van relatiegeschenken, tuinbeelden en andere kunstzinnige geschenken. Ook las ik dat kunst een belangrijk visitekaartje is van onze stad. Ik vroeg mij af: 'Waar vind ik dan die kunst? Ik heb al uren lopen zoeken.'

Toen zag ik een kerkdeur openstaan en ben naar binnen gelopen. Van boven kwam een fraai geluid. Iemand bespeel-

CULTURELE AGENDA

Alle culturele activiteiten met toelichting staan ook op www.kerkinzoetermeer.nl

Lunchpauzeconcerten

9 februari Wouter Harbers – piano
16 februari Ronald de Jong – orgel
23 februari Anna Lachegy – cello
2 maart Duo Fleurette – cello's

elke woensdag, 13.45-14.15 uur W herbergoudekerk.nl

Carillonconcerten

12.00-13.00 uur, vanaf toren Oude Kerk

• 5 februari - Johan van Oeveren **Vlaams en Nederlands**
Een selectie uit het Beiaardboek van 1960, o.m. de Petite Suite op Fa-Re-Ti-So van Leen 't Hart.
• 5 maart - Gijsbert Kok **Bach en popsongs**
Cello suite nr. 4 (BWV 1010) en meer van J.S. Bach, en onder andere 'Somebody to love' van Queen.

Buiten te beluisteren in Dorpsstraat of Wilhelminapark W herbergoudekerk.nl

'Na-de-lunch'-concert Oosterkerk

Thema: 'Een hart onder de riem ...', een gezegde afkomstig uit het soldatenleven en in deze tijd belangrijk geworden: elkaar zien en bemoedigen, laten horen dat we hart voor elkaar hebben. Henk van Duijne op gitaar en Johan van Oeveren op piano en orgel kijken uit naar Valentijnsdag en spelen romantische muziek van Richard de Waardt, John Williams en van Franck en Reger.
8 februari, 13.00-13.45 uur, Oosterheemplein 320 T 06-4803 7180

Regenboogmuziek

Pauline Oostenrijk en The Hague String Trio

Woensdag 9 februari komt een graag geziene en gehoorde gast naar De Regenboog: hoboïste Pauline Oostenrijk, dit keer met The Hague String Trio. Met werken van Elgar, Beethoven, Britten en Mozarts onvolprezen Hobokwartet.

9 februari, 20.15 uur; De Regenboog, Nathaliegang 263; reserveren uitsluitend via W regenboogconcerten.nl (er is geen losse kaartverkoop); € 15 / tot 25 jaar € 5 / Zoetermeerpas gratis

Serie 'Symboliek in de kunst'

Het Centrum voor Kunst en Cultuur in Zoetermeer organiseert op donderdag een serie van zes lezingen over 'Symboliek in de kunst', Leidsewallen 80.
t/m 24 februari, 13.30-15.30 uur, € 19,50; W ckc-zoetermeer.nl

Advertenties

klassieke concerten en zaalverhuur

HERBERG OUDE KERK ZOETERMEER

Dorpsstraat 59, 2712 AD Zoetermeer
E info@herbergoudekerk.nl M 06 8351 0287

[WWW.HERBERGOUDEKERK.NL](http://www.herbergoudekerk.nl)

ichthus boekhandel
bijbels boeken muziek

Dorpsstraat 74 / 2712 AM Zoetermeer / 079-3162081

[WWW.ICHTHUSBOEKHANDEL.NL](http://www.ichthusboekhandel.nl)

Annelies Bouwhuis
PROFESSIONAL ORGANIZER

De business organizer voor:

- Coaching op het gebied van time-management en mailmanagement.
- Workshops en trainingen.
- Digitaal opruimen op uw pc.
- Hulp bij gebruik Microsoft Office (Outlook, Teams, OneDrive, enz).
- Vergroten van uw digivaardigheid.

06-53757497 info@anneliesbouwhuis.nl anneliesbouwhuis.nl

PERSPECTIEF

In deze zesde jaargang 2022 van 'Kerk in Zoetermeer' belichten we in de Perspectief-rubriek een uitgekozen tekst uit het wekelijkse leesrooster van Taizé 'Elke dag de Bijbel open' en illustreren dit met een (bijbelse) kunstafbeelding.

De kunst van het liefhebben

Taizé-tekst 7 en 8 feb.

De Wijsheid van God zegt: 'Wie mij liefheeft, heb ik ook lief, wie mij zoekt, zal mij vinden.'

Petrus schreef: 'Heb elkaar onvoorwaardelijk lief, met een zuiver hart.'

Liefhebben is niet alleen kunde, maar ook kunst (Eric Fromm). Als christenen zijn wij gezegend met de liefde van God. Een mooiere liefde kan er in mijn ogen niet bestaan. Tot het moment dat we die liefde moeten uitdragen. Dan kan het moeilijk en lastig worden. Liefde voor die onbekende, die andersdenkende, die akelige man van de overkant? Toch wordt gevraagd onvoorwaardelijk lief te hebben, met een zuiver hart. Dat is zeker een kunst. Een zuiver hart is niet een hart zonder zonden en fouten. Het is een gehoorzaam hart. Je luistert en voert uit wat God van jou vraagt. Dat mag zoekend zijn, dat mag met vallen en opstaan. Niemand van ons is perfect. Maar als je zoekt, dan zul je vinden, belooft God.

Laten wij de liefde voor de naaste uiten als een kunstwerk. Kunstwerken of gedichten zijn uitingen die beeldend zijn, en een krachtige taal spreken (naar Koos Sluiter). Een mooi, uitgesproken kunstwerk slaat meteen aan. Al van jongs af aan heb ik dat met de strofe uit wat nu Lied 836 is in het nieuwe Liedboek:

*O vrede van Tiberias / O heuvels in het rond / Waar Jezus in het zachte gras
De mensen liefhad en genas / En in hun midden stond.*

De prachtige liefde van Jezus, die midden tussen de mensen staat. Dat laatste zinnetje, die bijna achteloze toevoeging, vind ik zo hoopgevend. Op die manier denk ik dat wij kerk mogen zijn en bijvoorbeeld ook mogen pionieren. Midden in de samenleving, stralend van liefde er voor die ander zijn. Met een zuiver hart. Liefhebben wordt dan tot kunst verheven.

• Johan Roest
BUURTPASTOR
HALTE 2717 IN
BUYTENWEGH

Koptische 'Vriendschapsicoon' uit de 7e eeuw. Opmerkelijk is dat Christus hier, staande op dezelfde hoogte, de hand op de schouder van zijn leerling legt.

LEESROOSTER

Elke dag de Bijbel open

Deze dagelijkse bijbelteksten worden tijdens het middaggebed in Taizé gelezen. De verwijzing geeft een wat langere tekst aan. Het hele leesrooster voor deze maand kunt u downloaden van www.kerkinzoetermeer.nl

WO. 2 FEBRUARI - Lucas 2:22-38

Toen Simeon het kind Jezus zag, loofde hij God met de woorden: Nu laat u, Heer, uw dienaar in vrede heengaan. Want met eigen ogen heb ik de redding gezien die u bewerkt hebt ten overstaan van alle volken.

DO. 3 FEBRUARI - Genesis 12:1-5

De Heer zei tegen Abraham: "Trek weg uit je land, verlaat je familie, verlaat ook je naaste verwanten, en ga naar het land dat ik je zal wijzen." Abraham ging weg, zoals de Heer hem had opgedragen.

VR. 4 FEBRUARI - 2 Korintiërs 7:1-7

Paulus schreef: Van buitenaf werden we belaagd door ruzies, van binnenuit door zorgen. Maar God geeft moed aan wie terneergeslagen is, en heeft ook ons moed gegeven.

ZA. 5 FEBRUARI - Openbaring 21:1-7

God zal bij de mensen wonen. Zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal als hun God bij hen zijn. Hij zal alle tranen uit hun ogen wissen.

ZON. 6 FEBRUARI - Lucas 5:1-11

Jezus zei tegen Simon Petrus: 'Wees niet bang, voortaan zul je mensen vangen.' En nadat Simon en zijn metgezellen de boten aan land hadden gebracht, lieten ze alles achter en volgden hem.

MA. 7 FEBRUARI - Spreuken 8:12-31

De Wijsheid van God zegt: Wie mij liefheeft, heb ik ook lief, wie mij zoekt, zal mij vinden. Ik ga de weg van de rechtvaardigheid, ik volg de paden van het recht.

DI. 8 FEBRUARI - 1 Petrus 1:22-25

Petrus schreef: Heb elkaar onvoorwaardelijk lief, met een zuiver hart.

WO. 9 FEBRUARI - Psalm 147

Hoe goed is het te zingen voor onze God, hem onze lof te brengen. Hij geneest wie gebroken zijn en verzorgt hun diepe wonden.

DO. 10 FEBRUARI - Johannes 14:1-12

Jezus zei: Ik spreek niet namens mezelf als ik tegen jullie spreek, maar de Vader die in mij blijft, doet zijn werk door mij.

VR. 11 FEBRUARI - 1 Timoteüs 4:7-10

Paulus schreef: Wij zwoegen en strijden, omdat wij onze hoop gevestigd hebben op de levende God, die de redder is van alle mensen.

ZA. 12 FEBRUARI - Psalm 89:1-30

Van uw liefde, Heer, wil ik eeuwig zingen, van uw trouw getuigen, geslacht na geslacht. Uw liefde houdt eeuwig stand, uw trouw hebt u in de hemel gevestigd.

OPEN DOORS

Nieuw dieptepunt vrijheid van godsdienst wereldwijd

CHRISTENVERVOLGING • 'Christenen zijn de kanarie in de kolenmijn', stelde Maarten Dees, Open Doors-directeur Nederland, bij de presentatie van de nieuwe Ranglijst Christenvervolging 2022 op 19 januari. Bovenaan staat Afghanistan, waar na de val van Kaboel het Talibanregime christenen het leven onmogelijk maakt. Onderzoekers schetsen een gitzwart beeld van de situatie daar. Aanvoerder van de rij minst verdraagzame landen was twintig jaar lang Noord-Korea, nu opgeschoven naar de tweede plaats.

Open Doors presenteert ieder jaar de Ranglijst Christenvervolging: een lijst met vijftig landen waar christenen het zwaarst worden vervolgd. Indonesië, Qatar en Myanmar zijn op deze nieuwe lijst de drie landen waar vervolging het hardst is toegenomen. In Qatar, waar dit jaar het Wereldkampioenschap voetbal wordt gehouden, mochten na een lockdown huiskerken niet open en bekeerlingen uit de islam lopen gevaar vanwege overheidsvervolging en geweld. Twee opvallende 'nieuwkomers' zijn Cuba en Niger. Het Cubaanse regime verstevigt de greep op christelijke leiders en in Niger kiezen islamitische extremisten steeds vaker kerken als doelwit.

Open Doors schetst vier trends in de wereldwijde vervolging die 'tot extreme hoogte gestegen' is.

- Het Talibansucces, dat zich als een olievlek uitbreidt onder jihadisten – ook in de Sahel, Nigeria en buurlanden.
 - De wereldwijde kerk kent in toenemende mate ontheemde en/of gevluchte gelovigen – zoals uit Soedan, Eritrea, Myanmar.
 - Digitale vervolgingen – waarbij China de toon zet, en ook in Nicaragua en Venezuela.
 - Verlamming door Covid-beperkingen – waar autoritaire regimes misbruik van maken en laster over kerken verspreiden, zoals in Vietnam.
- Vorig jaar konden 360 miljoen christenen niet in vrijheid voor hun geloof uitkomen, 20 miljoen meer dan in 2020: één op de zeven christenen.

W opendoors.nl, voor de Ranglijst 2022 en over specifieke landen

• Marieke van der Giessen-van Velzen

Open Doors in Zoetermeer

▶ Bijbelsponsorontbijt

Drie keer per jaar t.b.v. bijbels voor vervolgte christenen. Data voor 2022 volgen.

▶ Gebed voor Pakistan en Afghanistan

Elke laatste zaterdag van de maand op het Dobbe-eiland van 10.00-10.30 uur (zie ook KiZ-pagina 6 onder Gebedsmomenten).

▶ Nacht van Gebed

Jaarlijks van vrijdag op zaterdag, in een afwisseling van gebed, informatieve filmpjes, bijbellezing en overweging, in de avond en nacht van vrijdag op zaterdag, meestal begin juni. Met opzet 's nachts, als teken van verbondenheid, omdat

veel vervolgte christenen alleen in het donker of in het geheim kunnen samenkomen Wisselende locatie: Parousiagebouw De Uitkijk of de Oosterkerk of anders.

▶ Avond van Gebed

Tweemaandelijks livestream om mensen en kerken in Nederland te helpen met samen bidden voor de vervolgte kerk.

Meer informatie volgt in Kerk in Zoetermeer en op Wkerkinzoetermeer.nl
E hanstrapman@planet.nl
W opendoors.nl

• Hans Trapman
AMBASSADEUR ZOETERMEER

Bij dit artikel ontvangen vaste lezers van Kerk in Zoetermeer de Jubileumbundel '65 jaar OpenDoors', met achtergrondinformatie over omstandigheden van vervolgte christenen en over de organisatie.

PLANTEENBIJBEL.NL
Potgrondactie voor bijbels vervolgte christenen

De potgrondactie 'Plant een bijbel' is er weer, bestellen kan vanaf nu: 2 zakken = 1 bijbel. Van de opbrengst van de verkochte zakken potgrond worden door de Stichting Hulp Vervolgde Christenen bijbels gekocht, die verspreid worden in landen waar christenen er moeilijk zelf aan kunnen komen. De stichting droomt van 7.500 bijbels!

Bestellen via planteenbijbel.nl of Piet van Daalen T 06-5138 6546
E p.j.van.daalen@casema.nl
Afhalen op zaterdag 19 maart, 10.00-14.00 uur, Oosterkerk, Oosterheemplein 320. Bezorgen kan ook, dan graag doorgeven.

UITGELEZEN

Ideaal voor geloofsgesprek en persoonlijke bezinning

De boektitel *Nooit heb ik niets met U* is een citaat uit de bewerking van Psalm 42 door Huub Oosterhuis. Deze dichtregel geldt voor alle gesprekspartners van geestelijk verzorger Henk Veltkamp. Van jongsaf of vanaf later heeft ieder iets met God, al blijkt dat 'iets' wel heel verschillend. In gesprek met hen stelt Veltkamp boeiende vragen. Eerste vraag is: Als ik God zeg, wat is het eerste dat bij je opkomt? Dan volgen vragen als: Wat heb je als kind over God meegekregen? Wat heb je daarvan achter je gelaten? Wat bleef er met je meegaan? Wie is God nu in je leven? Wat betekent de Bijbel voor je? Heb je een favoriet bijbelverhaal? Wat is de betekenis van bidden voor jou? Wie zijn inspirerende reisgenoten op jouw weg met God? De slotvraag voor ieder is: Noem een tekst, gedicht of lied waarin verwoord wordt wat voor jou beleving van God wezenlijk is. Vijfentwintig vrouwen en mannen – jong en ouder – antwoorden openhartig. Het is een bont gezelschap: predikanten, een rabbijn, een hoogleraar en een promovenda theologie, schrijvers, kunstenaars en wetenschappers. Ze zijn afkomstig uit allerlei geloofsrichtingen: rooms-katholiek, protestant, joods, moslim. Sommigen zijn bekend,

zoals Paul van Vliet, Rosita Steenbeek of Huub Oosterhuis, onder meer omdat ze ook zelf publiceren. Anderen leerde ik via dit gesprek kennen.

De vragen in het boek lenen zich uitstekend voor het geloofsgesprek in de gemeente, waartoe de Protestantse Kerk in Nederland de laatste tijd oproept. Uiteraard kun je ook jezelf Veltkamps vragen stellen. Dat geloofsgesprek of die persoonlijke bezinning moet dan niet onder de noemer: Wat denken anderen en wat denk ik over God? Dat doet, zegt Veltkamp in zijn inleiding, de theologie. De geloofsvraag mag zijn: Wat heb ik – en wat heb jij – met God aan beelden, aan ervaringen en emoties? Iets, niets...? Op het spoor van die bezinning zet Veltkamp je als lezer van vijfentwintig mooie gesprekken. Van harte aanbevolen!

• Joke Westerhof

Henk Veltkamp, *Nooit heb ik niets met U. Gesprekken over God*, Utrecht: KokBoekencentrum. Utrecht, 2021, € 21,99

